

کد خبر : ۲۵۵۵۳۹۲۷۹۹۴۹۶۹۱۸۸۷۲

تاریخ : شنبه ۳ مهر ۱۳۹۵



## جام جم از راهکار افزایش سهم ایران در بازارهای جهانی گزارش می‌دهد صنعت بسته‌بندی گمشده صادرات غیرنفتی

براساس اصول تولید و همچنین دودوتابی اقتصاد، بخش بسته‌بندی تکمیل کننده زنجیره تولید است و توسعه این بخش می‌تواند عاملی در افزایش ارزش افزوده محصولات تولیدی در بخش‌های متفاوت اقتصادی باشد. این در حالی است که اهمیت توسعه صنایع بسته‌بندی بیشتر در تولیدات غذایی خودنمایی کرده و می‌تواند حتی تا بیش از ۹۰ درصد برای آن محصولات ارزش افزوده ایجاد کند.

بسیاری از کارشناسان و فعالان اقتصادی در کشورمان براین باورند یکی از نقاط ضعف عمده صنایع مختلف ایران بخصوص صنایع غذایی در بخش صنایع بسته‌بندی و استفاده از فناوری‌های نوین در این زمینه است. به همین دلیل یا نمی‌توانیم وارد بازارهای صادراتی شویم یا در بازارهای هدف سهم خود را به کشورهای رقیب واگذار خواهیم کرد.

### اهداف صادراتی دست‌یافتنی‌تر می‌شود

محمد رضا مشایخی، رئیس هیات مدیره انجمن علوم و فناوری بسته‌بندی ایران در این زمینه به خبرنگار ما گفت: سرمایه‌گذاری در صنعت بسته‌بندی، نقش بسیار قابل ملاحظه‌ای در افزایش یا صعود صادرات غیرنفتی ایران خواهد داشت، به صورتی که هر اندازه که در این زمینه سرمایه‌گذاری کنیم و به استانداردهای جهانی نزدیک‌تر شویم، دستیابی به اهداف صادراتی و سهم بیشتر بازار دست‌یافتنی‌تر خواهد شد.

مشایخی درباره جایگاه صنعت بسته‌بندی در ایران افزود: جایگاه صنعت بسته‌بندی ایران نسبت به کشورهای پیشرفته پایین‌تر و نسبت به کشورهای منطقه دارای امتیازهایی است. به عنوان مثال در برابر کشوری مثل ترکیه با توجه به برخی موارد، امروز پایین‌تر قرار داریم.

وی تصریح کرد: این‌که در برخی مباحث اقتصادی ارزش صادرات صنایع بسته‌بندی را بالاتر یا هم‌ردیف صنعت خودرو در نظر گرفته‌اند، پیش‌فرض اشتباہی نیست اما لازم است به این نکته توجه داشته باشیم که برای دستیابی به این جایگاه باید تمام مؤلفه‌ها و زیرساخت‌های لازم را در اختیار داشته باشیم.

رئیس هیات مدیره انجمن علوم و فناوری بسته‌بندی ایران به موضوع ارتباط صنعت بسته‌بندی با اقتصاد مقاومتی نیز اشاره کرد و گفت: همان‌طور که می‌دانید یکی از اهداف اقتصاد مقاومتی توجه به توامندی‌های داخلی برای دستیابی به بازارهای صادراتی است و همان‌طور که قبل از نیز اشاره کردیم توجه به صنعت بسته‌بندی به نوعی هموار شدن راه ورود به بازارهای صادراتی خواهد بود، بنابراین دور از ذهن نیست اگر بگوییم توجه و سرمایه‌گذاری در واقع حلقه پایانی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است، چون با این روش در واقع خامفروشی، ارزش افزوده، توسعه بازارهای صادراتی، کاهش هزینه‌ها، کاهش ضایعات و دهها امتیاز دیگر یکجا در اختیار اقتصاد کشورمان قرار خواهد گرفت.

این مقام مسئول با اشاره به برخی موارد صادرات غیرنفتی ایران تصریح کرد: با نگاهی به محصولات و کالاهای صادراتی کشورمان بجز نفت و میانات نفتی می‌بینیم بیشتر محصولات یا است در بخش کشاورزی یا در بخش صنایع دستی؛ تولیداتی که همه برای موفقیت در بازارهای هدف صادراتی نیازمند ارتباط گسترده با صنعت بسته‌بندی هستند.

## قیمت‌گذاری عاملی در ناکامی

از سوی دیگر کاوه زرگران، دبیرکل کانون انجمن‌های صنایع غذایی ایران، ضمن تاکید بر اهمیت استفاده از فناوری‌های نوین در صنعت بسته‌بندی به جامجم گفت: شاید بسیاری از ما هنگام خرید یا تهیه یک کالا زیاد به سرمایه‌گذاری صورت گرفته برای تولید و انجام بسته‌بندی آن کالا توجه نداشته باشیم؛ در حالی که نزدیک به ۱۵ درصد هزینه تولید یک کالا مربوط به بسته‌بندی است.

این مقام صنفی معتقد است قیمت‌گذاری دستوری باعث شده بسیاری از تولیدکنندگان به جای سرمایه‌گذاری و به روزگردن خطوط بسته‌بندی خود در استفاده از همان خطوط سنتی خود سعی کرده و در این زمینه زیاد توجهی به آنچه در بازارهای بین‌المللی روی داده نداشته باشند و سرانجام با حضور در بازاری پر از رقابت محکوم به ترک بازار خواهند بود. به عنوان مثال، ترکیه طی یک دهه گذشته پیشرفت زیادی در صنعت بسته‌بندی خود بخصوص صنایع غذایی داشته در حالی که کشورمان با وجود داشتن امتیازهای گوناگون هنوز در این زمینه نتوانسته به اندازه این کشور توسعه یابد، گرچه حرکت‌هایی صورت گرفته اما هنوز هم در پاره‌ای از موارد سهم بازار خارج از مرزهای کشورمان به نفع تولیدکنندگان دیگر کشورها مثل چین و ترکیه رقم خواهد خورد.

زرگران تاکید کرد: دسترسی به مواد اولیه مناسب با محصول، استفاده از تجهیزات و دستگاه‌های مدرن امروزی یا به کارگیری خطوط بسته‌بندی به روز و قابل اعتماد بخصوص در صنعت غذایی، امری است که باید برای رسیدن اهداف تعیین‌شده و دستیابی به بازارهای هدف برایشان هزینه شود اما سؤال این است که آیا واقعاً تولیدکنندگان امکان هزینه کردن این ارقام را دارند؟ یا این‌که بانک‌ها حاضر به پرداخت وام کم بهره‌برای خریداری این تجهیزات هستند؟

دبیر کل کانون انجمن‌های صنایع غذایی ایران گفت: ارزش افزوده استفاده از تجهیزات بسته‌بندی برای محصولات غذایی می‌تواند تا جایی بالا باشد که سرمایه‌گذاری برای خرید تجهیزات گران‌قیمت بسته‌بندی را توجیه کرد، اما لازمه این کار آزادسازی قیمت‌گذاری برای تولیدکنندگان است چون شرایط فعلی برای تعیین قیمت دستوری می‌تواند مانع ورود ماشین‌آلات به روز یا حتی سرمایه‌گذاری تولیدکنندگان برای استفاده از دستگاه‌های نوین بسته‌بندی باشد.

وی معتقد است گرچه سرمایه‌گذاری در صنایع بسته‌بندی می‌تواند برای تولیدکنندگان عاملی برای توسعه بازارهایشان باشد اما نکته اصلی برای ادامه این روند دسترسی آنها به مواد اولیه مناسب این تجهیزات است، چون اگر دستگاه‌ها را در اختیار داشته باشیم اما امکان تهیه مواد اولیه موردنیازشان وجود نداشته باشد در واقع نتیجه‌ای نمی‌گیریم و صرفا سرمایه از بین رفته است.

## سرمایه‌گذاری برد-برد

بناتریس فریزر، نماینده انجمن سازندگان ماشین‌آلات آلمان درباره اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت بسته‌بندی به جامجم گفت: یکی از مهمترین بخش‌های تولید هر کالا در واقع نوع بسته‌بندی و همچنین متناسب بودن بسته‌بندی با خود محصول است، به همین دلیل لازم است تولیدکنندگان همانقدر که به خود تولید و کیفیت آن توجه دارند نسبت به استفاده از تجهیزات به روز و مناسب بسته‌بندی هم دقت داشته باشند.

فریزر افزود: یکی از سیاست‌های اصلی تولید این است که نباید به بحث بسته‌بندی به عنوان هزینه نگاه کنیم بلکه این یک سرمایه‌گذاری برد-برد است که تولیدکنندگان برای تهیه تجهیزات مناسب خریداری انجام می‌دهند، گرچه لازم است مبالغ قابل توجهی در این زمینه هزینه کنند

اما ارزش افزوده ایجادشده روی محصولاتشان در واقع توجیه اصلی این سرمایه‌گذاری خواهد بود.

وی معتقد است فناوری‌های نوین بسته‌بندی باعث شده تا صادرات محصولات غذایی در واقع ارزش افزوده قابل توجهی برای کشورهای تولیدکننده ایجاد کنند، چون می‌توان با استفاده این فناوری نسبت به ماندگاری و همچنین انتقال کالاهایی که شاید تا همین چندی پیش امکان صادرات آنها نبود را فراهم کرد. بنابراین این تجهیزات می‌توانند عاملی برای اختصاص سهم بیشتر بازار برای تولیدات کشورها باشد.

عماد عزتی  
اقتصاد